

РЕШЕНИЕ

№ 3437

гр. София, 27.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 55 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА

при участието на секретаря РОСИЦА М. ЛАШОВА
като разглежда докладваното от КАМЕЛИЯ ПЛ. КОЛЕВА Гражданско дело №
20231110137638 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Образувано е по предявен осъдителен иск от К. О. М. срещу ЗК „Лев Инс“ АД с правно основание чл. 432, ал.1 от *Кодекса на застраховането* (КЗ) за заплащане на сумата от 100 лева, предявен като частичен иск от сума в общ размер от 41550.00 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди вследствие на ПТП, настъпило на 06.04.2023г., причинено от водача на л.а. „Пежо Партнер“, рег. № СА 7934 ВР, застрахован при ответното дружество със застраховка „Гражданска отговорност“, валидна към датата на инцидента, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба до погасяване на вземането.

Ищецът твърди, че на 06.04.2023г. следствие на ПТП, причинено от водач на л.а. „Пежо Партнер“, рег. № СА 7934 ВР, който при движение по ул. „Околовръстен път“, гр. София, в района на № 157, навлязъл частично в крайна лява пътна лента и не пропуснал попътно движещия се в същата пътна лента с посока от бул. „Симеоновско шосе“ към бул. „Черни връх“ в ляво на него л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК, управляван от Емине Нина Дениз Тюркмен, и с това станал причина за настъпване на ПТП между двата автомобила, при което на л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК, са нанесени имуществени вреди, равностойни на „тотална щета“. Мястото на настъпване на събитието е посетено от служители на контролните органи, които съставили протокол за ПТП № 1834046. Ищецът извършил разходи за репатриране на автомобила след настъпване на инцидента в размер на 540 лева. Твърди, че към посочената дата гражданската отговорност на виновния за произшествието водач на л.а. „Пежо Партнер“, рег. № СА 7934 ВР, е застрахована при ответника по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“. На 19.04.2023г. ищецът уведомил ответника за настъпилото застрахователно събитие, като от

служители на ответника е извършен оглед на автомобила и е съставен опис по щета № 0000-5000-23-000499, в който са описани увредените детайли. Въпреки отправените от ищеца искания до ответника, обективирани в молби от 11.05.2023г. и 15.05.2023 г., на 16.05.2023 г. ищецът е уведомен, че допълнителен оглед няма да бъде извършен, тъй като е налице тотална щета. Ищецът намира отказа за извършване на допълнителен оглед за неоснователен, доколкото стойността на запазените части не е правилно приспадната от стойността на автомобила, тъй като застрахователят не е описал всички увредени детайли, поради което и от следващото се на ищеца обезщетение за увреденото имущество би се приспаднало неоснователно по-голяма стойност от действителната на запазените части. Твърди, че към датата на настъпване на събитието стойността на собствения му л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК, възлизала на сумата от 42000 лева. Посочва, че автомобилът е deregистриран и за ищеца е налице и задължение да го предаде на фирма, занимаваща се с изкупуване на излезли от употреба моторно превозни средства, като стойността на имуществото при евентуалното му изкупуване възлизала на сумата от 450 лева. Поддържа, че ответникът не е изплатил на ищеца следващото му се обезщетение за причинените имуществени вреди по собствения му л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК, с което обосновава правния си интерес от предявяване на иска за заплащане на претендираното обезщетение, ведно със законната лихва от датата на исковата молба до погасяване на вземането. Представя доказателства и прави доказателствени искания. Претендира разноски.

Ответникът в срок подава писмен отговор, с който оспорва размера на предявения иск. Твърди, че на 25.07.2023 г. извънсъдебно е заплатил по посочена от ищеца банкова сметка застрахователно обезщетение в общ размер от 19035 лева, включваща сумата от 18495 лева, представляваща 75% от действителната стойност на увреденото имущество съобразно средни пазарни цени към датата на настъпване на събитието, както и сумата от 540 лева – разходи за репатриране на автомобила. Навежда довод, че претендираният размер на застрахователно обезщетение е завишен и несъответен на действителните вреди, така и не е съобразен с размера на запазените части и не следва да бъде редуциран със сума, която може да бъде получен при продажба за скрап на автомобила. По изложените съображения поддържа, че е изпълнил задължението си да обезщети ищеца. Оспорва да дължи законна лихва поради неоснователност на главния иск. Моли предявените искове да бъдат отхвърлени, като разноските бъдат възложени в тежест на ищеца, доколкото не е дал повод за предявяване на иска, с оглед извършеното извънсъдебно плащане. Претендира разноски. Не възразява по направените доказателствени искания.

С протоколно определение от 06.02.2024г. е допуснато изменение на иска по чл.432, ал.1 КЗ чрез увеличаване на неговия размер, който да се счита предявен за сума в размер на 13942,50 лв. като частичен от вземането в общ размер на 41 550 лв.

При проверка на материалите по делото, съдът намира от *фактическа и правна страна* следното:

За доказване на предявената претенция, основана на разпоредбата на чл.432 КЗ, ищецът е следвало да установи наличието на валидно застрахователно правоотношение по

задължителна застраховка ГО между собственика на лекия автомобил, управляван от деликвентна, и ответника, валидна към датата на събитието, и осъществяването на фактическия състав на непозволено увреждане: противоправно деяние, извършено виновно, претърпени имуществени вреди и причинно – следствена връзка между противоправното деяние и вредите. В тежест на ответника е било да обори презумпцията на чл. 45, ал. 2 от ЗЗД за вината на водача, застрахован при него, както и да докаже направените от него възражения, включително плащане. По този начин е разпределена доказателствената тежест.

Предпоставка за допустимост на иска е отправянето на извънсъдебна претенция до застрахователя по договора ГО и липса на произнасяне по образуваната преписка в тримесечен срок от представяне на необходимите документи от правоимащия, респ. произнасяне, което не удовлетворява молителя. Тази предпоставка е изпълнена – обстоятелството е обявено за безспорно между страните, поради което исковата претенция се явява **допустима**.

Разгледана по същество, исковата претенция е **частично основателна**.

Обявено е за безспорно между страните, че ответното дружество е застраховател по договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на л.а. „Пежо Партнер“, рег. № СА 7934 ВР, валидна към датата на ПТП.

Доказва се по делото от представения протокол за ПТП и не е спорно между страните /обстоятелство, обявено също за безспорно с доклада по делото, срещу който няма възражения/, че на 06.04.2023г. е настъпило ПТП, виновно причинено от водач на л.а. „Пежо Партнер“, рег. № СА 7934 ВР, който при движение по ул. „Околовръстен път“, гр. София, в района на № 157, навлязъл частично в крайна лява пътна лента в посока от бул. „Симеоновско шосе“ към бул. „Черни връх“ и не пропуснал попътното движещия се в същата пътна лента в ляво на него л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК. При този механизъм, виновен за произшествието е водача на л.а. „Пежо Партнер“, рег. № СА 7934 ВР, който с поведението е нарушил правилото на чл. 25, ал. 1 ЗДвП.

Установява се и страните не спорят, че в резултат на това ПТП са настъпили имуществени щети по л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК, които са признати като тотална щета от ответника, както и че ищецът е направил разход за репатриране в размер на 540.00 лева.

Видно е, че л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК е собственост на ищеца К. О. и автомобилът е с прекратена регистрация от 30.06.2023г.

Признава се, че ищецът е поканил ответника да плати застрахователно обезщетение, в отговор на която покана застрахователят-ответник заплатил на ищеца на 25.07.2023г. сума в общ размер на 19035.00 лева, включваща 540.00 лева разходи за репатриране.

Спорен е размера на вредите, доколкото е релевирано възражение за завишен размер, без да се оспорва степента на увреда на автомобила, включително по вид причинените вреди на ищите от това произшествие.

За установяване на запазените части по автомобила е допуснат един свидетел – водача

на увреденото МПС - Емине Нина Денис Тюркмен. От показанията на свидетеля се установява, че си спомня да е участвала в ПТП тази година, управлявайки л.а. Ауди А6 комби. Установява се, че произшествието се е случило след прибирането □ в лява лента, когато в последния момент другият водач решил да мине в нейната лента - от дясна в лява лента, при което я избутал към мантинелата. Свидетелят си спомня как се отворил еърбег и после не знае какво е станало, нямала видимост, предното стъкло се пукнало. В следствие се осъзнала и автомобилът вече бил по таван. Колата не се спряла на мантинелата, а продължила напред, като свидетелят не помни какво е станало след удара в мантинелата. Произшествието се случило на околоръстното шосе от Младост в 2 посока Бояна, след Студентски град. Колата на свидетеля от лява лента се ударила в мантинелата, а в следствие се озовала на таван в най-дясна лента. Свидетелят управлявал автомобила с около 80- 85 км/ч. Натиснал спирачка в момента, в който видял, че другият водач тръгва към нейната лента, без мигач и без никакъв предупредителен знак, но свидетелят нямал време да отреагира. Цялата кола била ударена, очукана, намирала се по таван, поради което я изправили и с репатрак я придвижили до платен паркинг. Двигателят работел, но свидетелят не осъзнал, че той работи, тъй като първото нещо, което направил, било да си свали колана и да погледне крайниците си. Имало спрели коли след тях, очевидци, които □ казали да загаси двигателя. Еърбеците се отворили в момента, в който автомобилът се ударил в мантинелата с предната лява част. Двигателят работил, фаровете светели, отзад светели аварийните светлини. Колата била автоматик. След ПТП свидетелят не пипал колата, загасил я директно от старт-стоп бутона, докато е на Д-директна скорост. Свидетелят не знам дали може да се загаси колата, когато е на скорост Д. Свидетелят не знае какви увреждания има на автомобила отдолу, знае, че предна дясна гума била излязла от полуоската. Свидетелят не пробвал дали волана се върти, имало стъкла навсякъде по колата, т.к. бил счупен панорамния таван и страничното стъкло. По предницата имало щети, колата била смачкана отпред, бронята била паднала, имало следи на предния капак как е натиснат навътре към двигателя. Навътре към купето предницата не била смачкана. Свидетелят не знае дали страничните въздушни възглавници са излезли.

Показанията на свидетелят се ползват с доверие от съдебния състав, тъй като разказът е логичен, последователен и кореспондира с останалите доказателства. Показанията не установяват различие в описаните от застрахователя увредени детайли по автомобила.

За изясняване на спорния въпрос относно размера на дължимо обезщетение в настоящото производство е изслушано и прието заключение по САТЕ, която съдът ползва като обективно и компетентно дадено. Според заключението причинените на л.а. „Ауди А6 Avant“, рег. № СВ 3209 НК вреди от техническа гледна точка са в резултат на реализираното на 06.04.2023г. ПТП. Стойността за възстановяване, определена по средни пазарни цени, съгласно описа на уврежданията, с влагане на алтернативни части, възлиза на 63142.80 лева. Средната пазарна стойност на л.а. „Ауди А6 Avant“, рег. № СВ 3209 НК възлиза на 35486.00 лева. Стойността на запазените части възлиза на 20% от действителната стойност, а в стойностно изражение – 7097.00 лева. Даден е отговор, че при извършена проверка в

„Екометал“ приблизителната стойност за изкупуване на автомобила е 950.00 лева.

Допусната по делото е допълнителна съдебно-автотехническа експертиза с оглед спорния въпрос и установяване вида и стойността на запазените части, като заключението по нея също се ползва от съда като дадено от независимо вещо лице, притежаващо нужните познания и опит в областта. В отговор на поставените въпроси, вещото лице, след оглед на автомобила, е дало отговор, че запазените части са ДВГ частично, скорости, заден мост частично, заден диференциал, карданен вал, интериор купе частично, врати леви частично, мултимедия, арматурно табло с контролни уреди, който като стойност са 3548.50 лева. Уточнено е, че не е възможно да се определи стойност за продажба на всяка част, тъй като части втора употреба стойностите са по договаряне. Посочено е, че стойността за разкомплектоване на автомобила и отделяне на запазените части е от около 500.00 лева. В съдебно заседание вещото лице уточнява, че ако се съобрази този размер на запазени части, то стойността за изкупуване на автомобила без тях би била около 800.00 лева. Заключението на вещото лице не е било оспорено в процеса и съдът го приема за обосновано и обективно, поради което основава на него правните си изводи и приема наличието на „тотална щета“. Вещото лице е обосновоало отговора си за вида и стойността на запазените части след оглед на автомобила и извършване на компютърна диагностика, като макар в обстоятелствената част вещото лице да е посочило, че за по-прецизен отговор досежно изправността на двигателя да е необходимо той да бъде разглобен, то това не влияе върху заключението, защото тази част е приета за частично запазена и то след нейната проверка, а в тази част оспорване на заключението не се съдържа. В подкрепа на заключението се явяват и свидетелските показания, от които се установява, че двигателят към момента на удара е работил. При огледа на автомобила двигателят е изпробван и на ръчно завъртане двигателят е приведен в работен режим. Тази част не е и сред посочените в исковата молба като увредени части по автомобила.

С договора за застраховка "Гражданска отговорност" застрахователят – в случая ЗК „Лев Инс“ АД, се задължава да покрие в границите на определената в договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди – чл. 429, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховането. Обект на застраховане по тази застраховка е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на МПС, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата (чл. 477, ал. 1 от КЗ). Размерът на имуществените вреди в случаи като настоящия се определя в съответствие с приложимата правна уредба – чл. 499, ал. 2 във връзка с чл. 386, ал. 2 и чл. 400, ал. 1 – ал. 3 КЗ. Казано по друг начин, обезщетението не може да надвишава действителната (при пълна увреда) стойност на застрахованото имущество. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се закупи друго със същото качество, съгласно чл. 400, ал. 1 от КЗ. Тоест, обезщетението по имуществена застраховка се определя в рамките на

договорената максимална застрахователна сума, съобразно *стойностния еквивалент на претърпяната вреда*, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определена като пазарната му стойност към датата на увреждането.

По смисъла на чл. 390, ал. 2 от КЗ *тотална щета на моторно превозно средство* е увреждане, при което стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70 на сто от действителната му стойност. Стойността на разходите за необходимия ремонт се определя съгласно определения способ за обезщетяване въз основа на издадена от сервиз проформа фактура – при възстановяване в натура на вредите, или експертна оценка – при изплащане на парично обезщетение.

Действителната стойност по смисъла на чл. 400, ал. 1 от КЗ на л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК към датата на събитието, съгласно заключението по автотехническата експертиза е в размер на 35486.00 лева. Съответно стойността на разходите за ремонт по средни пазарни цени отново съгласно заключението на експерта е 63142.80 лева при средни пазарни цени за труд и материали по цени на сервиси, с влягане на алтернативни части, към датата на ПТП. Следователно е налице *тотална щета*, тъй като стойността на разходите за необходимия ремонт надвишава 70 на сто от действителната стойност на автомобила.

За определяне на дължимото застрахователно обезщетение принципно следва да бъдат приспаднати запазените части от определената пазарна стойност на моторното превозно средство. Установяването на наличието на запазени части и тяхната стойност е в доказателствена тежест на застрахователя. Целта на приспадането на запазените части е да не се допусне собственикът на увредения лек автомобил да получи едновременно както обезщетение от застрахователя в пълен размер, така и стойността на запазените части, които биха могли да бъдат реализирани на вторичния пазар. За размера на запазените части съдът съобрази следното:

Доколкото е налице *тотална щета* по отношение на процесния автомобил, същия представлява излязло от употреба МПС по смисъла на параграф 1, т. 1, б. "а" от ДР на Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства, вр. чл. 18а, ал. 2, т. 1 от Наредба № I-45 от 24.03.2000 г. за регистриране, отчет, спиране от движение и пускане в движение, временно отнемане, прекратяване и възстановяване на регистрацията на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства. На основание чл. 18, ал. 1 от Наредбата за излезлите от употреба моторни превозни средства ищецът, като собственик на автомобила, е бил длъжен да предаде автомобила на специализиран център за разкомплектоване, предвид изричната забрана в чл. 18, ал. 2, т. 1 и т. 2 от наредбата, гласяща, че предаването на излезли от употреба МПС или отпадъци не може да се извършва по начини, различни от предвидените в наредбата и на лица, които не притежават специално разрешение.

В случая няма данни автомобилът да е бил предаден в център за разкомплектоване, съответно да е получена стойност за запазени части. Това обаче не се явява пречка за изчисляване на остатъчната стойност чрез използването на експертни познания.

От заключението по съдебно автотехническата експертиза се установява, че са налице запазени части, като тяхната остатъчна стойност, която би била изплатена от оторизиран търговец е 3548.50 лева, като в случай, че автомобилът бъде предаден за скрап, без тези части, собственикът ще реализира допълнително сума в размер на 800.00 лева. Заключението по основната и допълнителната експертиза не е оспорено от страните и съдът се ползва от него при изграждане на изводите си относно наличие на тотална щета, стойността на автомобила и запазените части. Посочената в заключението стойност е релевантната действителна стойност на процесното увредено МПС от 35486.00 лева към датата на произшествието, която в случая не е спорно между страните, че е в рамките на посочената в договора застрахователна сума.

От действителната стойност на вещта, следва да бъде приспадната стойността на запазените части, която в случая възлиза на 3548.50 лева, както и стойността за предаване на автомобила на скрап без запазените части, доколкото с това се реализира допълнителен приход за собственика му, а именно сума в размер на 800.00 лева, при което дължимото обезщетение възлиза на 31137.50 лева. От него следва да се приспадне платената вече от ответника доброволно сума от 19035.00 лева, при което **остава дължимо обезщетение от 12102.50 лева**. Вземането се присъжда със законната лихва като акцесорна последица. За горницата над този размер до пълния искан, предявеният иск следва да се отхвърли като неоснователен.

По разноските

Разноските се разпределят по правилата на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК.

Ищецът своевременно е претендирал разноски, които възлизат в общ размер на 3422.70 лева. В исковото производство се претендира адвокатско възнаграждение в размер на 1985.00 лева с ДДС, което не се намалява по релевираното възражение за прекомерност, тъй като отговаря на минималния праг по чл. 7, ал. 2, т. 3 НМРАВ. С оглед размер на уважената част от иска, в полза на ищеца следва да се присъдят разноски в общ размер на 2971.00 лева.

Право на разноски има също ответника. Претендирано е юрисконсултско възнаграждение, което следва да се определи в размер на 100.00 лева съгласно чл. 25 НЗПП, както и разноски за депозит за вещо лице от 300.00 лева. От тях, съобразно отхвърлената част от иска, в полза на ответника следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 52.78 лева.

Мотивиран от гореизложеното, Софийският районен съд, Второ гражданско отделение, 55^{-ти} състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА, на основание чл.432, ал.1 КЗ, „ЗК Лев Инс“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Симеоновско шосе“ № 67А, да заплати на К. О. М.,

ЕГН *****, с адрес гр. София, жп Болкова, блок 7, ет. 1, ап. 1, сумата **12102.50 лева**, предявен като частичен иск от сума в общ размер от 41550.00 лева, представляваща обезщетение за причинени имуществени вреди на л.а. „Ауди А6 Авант“, рег. № СВ 3209 НК следствие на ПТП, настъпило на 06.04.2023г., причинено от водача на л.а. „Пежо Партнер“, рег. № СА 7934 ВР, застрахован при ответното дружество със застраховка „Гражданска отговорност“, валидна към датата на инцидента, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба-06.07.2023г., до погасяване на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над присъдения до пълния искан размер от 13942,50 лева като неоснователен.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, „ЗК Лев Инс“ АД, ЕИК ***, да заплати на К. О. М., ЕГН *****, сумата **2971.00 лева** – разноски по делото съобразно размера на уважената част от иска.

ОСЪЖДА, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, К. О. М., ЕГН *****, да заплати на „ЗК Лев Инс“ АД, ЕИК ***, сумата **52.78 лева** – разноски по делото съобразно размера на отхвърлената част от иска.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийския градски съд с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____